Ner 27.

SOBOTA 31 Października 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszwie codziennie z rana o godzinie dziesiątéj, wyjąwszy Niedziele i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera przedają się oddzielnie wcenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

z Hamburga dnia 20 Października.

Przez nadzwyczajną okazją otrzymaliśmy ważną konwencję zawartą w Akwisgranie; względem wojsk sprzymierzonych mających wyjść z Państwa Francuskiego.

KONWENCJA.

Artykuł I.

Wojska stojące na ziemi Francuskiéj, opuszczą ją 30 Listopada, albo jeżeli będzie można prędzéj.

Artykuł II.

Miejsca warowne i twierdze zajęte przez wyż wymienione wojska, mają być oddane wyznaczonym na ten koniec Komisarzom Króla Francuskiego, a to w takim stanie, w jakim się znajdowały przed zajęciem ich przez wojska sprzymierzone, na mocy 9 artykułu Konwencji, zawartéj w dopełnieniu artykułu 6 Traktatu z dnia 20 Listopada 1815.

Artykuł III.

W każdym przypadku, summa na opłatę żołdu, ekwipowanie, i ubiór wojk sprzymierzonych przeznaczona, aż do 30 Listopada podług téj saméj stopy wyliczaną będzie, jak była wyliczaną od 1 Grudnia roku 1817.

Artykuł IV.

Gdy wszystkie rachunki między Francją, a Mocarstwami sprzymierzonemi, uregulowane i ukończone zostały; postanowiono ostatecznie, iż summa którą Francja dla zupełnego wykonania artykułu 4tego Traktatu zawartego pod dniem 20 Listopada 1815 wyliczyć ma; wynosić będzie 265 miljonów franków.

Artykuł V.

Z téj summy zapisze się 100 milionów w Wielką Księgę publicznych długów Francji, a procenta od niéj od 22 Września 1818 liczyć się będą.

Artykuł VI.

Pozostałe 165 Miljonów, miesięcznie wypłacone zostaną w dziewiątéj części, i to licząc od 6. Stycznia r. p. przez wexle na bankierów Hope i Kompanji, i Braci Baring i Kompanji; te wexle również jak

wpisy do Wielkiéj Księgi Francji, wydane będą ze skarbu Francuskiego Kommissarzom Dworów, Austrjackiego, Wielkiéj Brytanji, Prus, i Rossji, w czasie zupełnego i ostatecznego ustąpienia z granic Państwa Francuskiego.

Artykuł VII.

W tymże samym czasie oddadzą Kommissarze wyżéj wymienionych Dworów, skarbowi Kr. Francuskiego, 6 jeszcze nie uiszczonnych zobowiązań, czyli zapisów, które z 15. wydanych zapisów jeszcze w ich ręku pozostały, a to w skutku 2giego Artykułu Konwencji zawartéj w dopełnieniu 4tego Artykułu Traktatu. Ciż Komisarze oddadzą oraz zapis na 7 miljonów prowizji, utworzony w skutek 8mego Artykułu wyżéj wspomnianéj Konwencji.

Artykuł VIII.

Niniejsza konwencja ma być ratyfikowana, a ratyfikacje wymienione w Akwisgranie w przeciągu 14 dni, lub jeżeli będzie można jeszcze prędzej.

Dla większéj wiary i wagi niniejszą umowę podpisali Pełnomocnicy, i pieczęcią dworów stwierdzili.

Działo się w Akwisgranie 9. Październik 1818 roku.

z Christjanji dnia 15 Września.

Sejm Norwegski (storthing) był zamknięty z zwyczajnemi formalnościami przez (rigs-statholder) Hrabiego Moerner. Otoczony radą stanu, władzami cywilnemi i wojskowemi, miał Hrabia przemowę następującą:

„Mości Panowie! w imieniu i z rozkazu Króla, ogłaszem wam, iż się już zamkną wasze posiedzenia. Ważność przedmiotów któremi się zajmowaliście, przedłużyła kres naradom waszym przez konstytucją oznaczony, ale ożywieni zapałem pomyślności kraju, Współrodacy wasi razem z Królem poznają, iż potrzeba było czasu do wydoskonalenia praw naszych".

„N. Pan z ufnością spodziewa się, iż ustawy któreście sankcji jego poddali, i które podpisał, dając narodowi nowy zakład szczęśliwéj zgody łączącéj Monarchę z ludem, przyczynią się do pomyślności Norwegji i do wzrostu jéj przemysłu. Znacie jéj dochody, znacie potrzeby. Ważyliście zapewne pierwsze, i szukaliście sposobów do zaspokojenia drugich; gdyby się jednak pokazało, iż niektóre z ustaw teraźniejszych mimo waszego i Króla oczekiwania, mimo gorliwości urzędników, nieodpowiadają ich przeznaczeniu, N. Pan nie wahałby się na chwilę, otoczyć się na nowo pełnomocnikami narodu, i w ich miłości ojczyzny czerpać zaradcze sposoby".

„Zamykając ten Sejm, oświadcza Król ile jest szczęśliwym z tego, iż może wam donieść, że polityczne jego stosunki z zagranicznemi państwami, równie są ścisłe jak zgodne. Trwają negocjacje między Norwegją i Danją, i możecie być przekonani, iż N. Pan potrafi skojarzyć wasze dobro osobiste, z godnością Narodu".

„Uroczysty i religijny Akt Koronacji Królewskiej, odbył się wśród radośnych okrzyków i błogosławieństwa ludu. Po trzech wiekach zabłysła dla Norwegji nowa zorza niepodległości. N. Pan, żywo był przenikniony dowodami czułego przywiązania swoich poddanych. Wszystkie jego starania do tego dążyć będą, ażeby mógł odpowiedzieć ufności narodu, u którego miłość wolność i przywiązanie do Królów, były słowami jednoznaczącemi.

z Madrytu dnia 30 Września.

Mówiono, że plany dawnego Ministra Skarbu Garay nie ulegną żadnéj odmianie: mało jednakże temu wierzą. Rząd pragnie już zapożyczyć 80 miljonów realów, a to dla zapewnienia ciągłéj służby, i expedycij zamorskich. Ta pożyczka krajowa ma być tylko dodatkową do ustanowionych podatków podzielonych stosunkowo na wszystkie prowincje, nie można bowiem spodziewać się pomocy w kredycie u obcych, jaki mogą mieć tylko narody przy dobrym układzie finansowym. Mocne są teraz pogłoski o środkach przeciwnych zamiarom P. Garay. — Nowy minister Skarbu

zastąpić ma jego miejsce, w oczekiwaniu którego tymczasowo tylko Imaz pełni obowiązki. Pomimo spokojności pozornej wątpią bardzo: ażeby członki nowej Rady przybocznej Króla, zgadzały się w mniemaniach z dawnemi ministrami sprawiedliwości i wojny.

Gazeta Madrycka zawiera znowu nagany Namiestnika Królewskiego w Gallicji St. Marc, zrzuconego z tegoż stopnia, i pochwały następcy jego Venegasa dawnego Vice-Króla Mexyku. Pierwszy nieznośny i nieobyczajny, nie zostawił żadnego po sobie żalu, - drugi przeciwnie jest pełen talentów i uprzejmości. Spóźnienie wypłaty żołdu dla wojska było powodem w Galicji niejakich poruszeń już uspokojonych.

z Akwisgranu dnia 13 Października.

Sierota Wileńska (o którćj pisaliśmy w 25tym Numerze Gazety Codziennćj) miała zaszczyt popisywać się przed Królem Pruskim u Xiężny Turn i Taxis w małćj komedyjce, pod tytułem: Złość i niedowierzanie.

z Petersburga dnia 19 Września.

Akademja pięknych kunsztów w Petersburgu, wydaje nową edycją zupełnego zbioru podróży Akademików Rossyjskich po państwie Rossyjskiém od roku 1733 do dzisiejszego czasu. Ten zbiór zamykający w sobie całe podróże Kraszejnikowa, Pallasa, Gmelina, Łopuchina i innych; składać się będzie z 30 do 40 Tomów. Już wyszedł pierwszy Tom opisujący Kamczatkę. Akademik Wiszniewski Astronom, w przeciągu kilku lat objechał przeszło 90,000 wiersztów wewnątrz Cesarstwa; czynił spostrzeżenia astronomiczne, i udecydował położenie przeszło 3000 miejsc ważnych. Pracuje teraz nad wydaniem tego dzieła, które ma być wielkiéj wagi.

Teatr Narodowy.

Dziś wystawią Artyści francuscy komedją: Zapis, i Operę Dom do przedania. Jutro Artyści Polscy wielką Operę: Tankred. —

Pierwsze wystawienie Opery z Muzyką *Fiorovantego:*

SPIEWACZKI WIEJSKIE.

Niemożna zacząć inaczéj tego Artykułu, jak oświadczeniem wdzięczności Antreprenerowi połączonych Teatrów. -- Tak kosztowne zawiadywanie Sceną, takie poświęcenie zysków własnych, na podniesienie sztuki, dowodzą duszę wyniosłą, i cele szlachetne. -- Życzyć należy, aby te zamiary przez obojętność Publiczności, lub też opieszałość Artystów, zniszczonemi niezostały. W krótkim bardzo czasie, widziemy już trzecią Operą, zbogacone Repertorjum Teatru Narodowego. Gryzelda, Tankred, i Spiewaczki Wiejskie, długo będą ulubionemi miłośnikom muzyki: -- W ogólności co do Opery, wnosić można, iżby jéj znakomity postęp zapewniło, wyznaczenie dni pewnych, i ułożenie stałego Repertorjum na cały rok -- Nieprzewidziane wypadki chorób, niemogły by być na przeszkodzie do tego układu, w ten czas bowiem, możnaby wystawić dzieło następujące z porządku. -- Spiewacy będą mogli w miarę zbliżających się wystawień, przygotowywać się stopniami do doskonałego objęcia myśli Autora, do wydania właściwego lekkich odcieniów harmonji, a nakoniec do objęcia ogółu kompozycji, do czego głębokie, powolne, i bardzo pracowite tylko wyuczenie się doprowadzić może. (Nie tak jak teraz się zdarza, iż dniem w przódy tylko uwiadomieni bywają o dziele, które w dniu następującym wykonać mają.) Nietrzeba się bowiem zwodzić; jak w mowie ludzkiéj, można czytać głośno, wymawiać słowa wyraźnie, a nieprzejąwszy się duchem pisarza, oddać dla tego myśl zupełnie niezrozumiałą; tak tembardziej w muzyce, gdzie taż myśl czuciem się tylko pojmuje i udziela, a jest pozbawioną korzyści dobitnego odznaczenia słów, powtarzam więc, témbardziéj w muzyce myśl Autora jest ukrytą, gdy się głos tylko ślizga, i niepojąwszy sam z pewnością na czém jest oparty, wyraz i skutek téj myśli, błędnie ją wyraża. Muzyka doszła do tego stopnia, iż dziś niemożna już śpiewać z samym tylko talentem. I tak widzieliśmy

w śpiewaczkach Wiejskich jak wielkie spra. wiła wrażenie Arja Panny Bobrowskiej, dla czego? bo ją oddała z wyrazem prawdy. Lecz ta sama Panna Bobrowska w reszcie Opery nie sprawiła już takiego skutku; bo jéj nauka niedoszła do tego jeszcze stopnia, żeby z niéj wydobyła doskonały talent, ale nadała jéj już sposobność dobrego naśladowania. Jesteśmy pewni, iż skład Opery Narodowej zdolny już jest do znakomitego postępu. Wystawienie śpiewaczek Wiejskich nie w jednym względzie ucieszyło znawców. Niemożna tu przemilczeć znakomitej zasługi Pana Knrpińskiego. Mało rzeczy równie dobrze w tym rodzaju exekwowanem było na naszej scenie, jak finał pierwszego Aktu, a postęp orkiestry, coraz więcej uważać się daje. Zostaje nam tu wyrazić myśl o r e c i t a t i v a c h, szczególniej w stosunku do Oper Włoskich. Włosi są tak przywiązani do skutku saméj tylko muzyki, iż wszystko co nią nie jest, ulotnym tylko bywa przedmiotem uwagi słuchaczów; dla tego słowa do Muzyki dorabiają, nie muzykę do słów; -- dla tego w tych słowach rzadko dostrzeć można rozumu, dowcipu, ale ileż dostatecznym jest wyraz saméj ich harmonji. Przerobienie więc r e c i t a t i w ó w na rozmowy gadane wiele odbiera wdzięku Operom Włoskim; pozbawia bowiem skutków, jakie sprawia przechodzenie powabne z tonów jednych w drugie; stopniowe zbliżanie się do kawałków na których kompozytor oparł wyraz swojéj mysli; pozbawia wielkiego powabu harmonji niczem nieprzerwanéj, które każde wzrastanie i odmiany tém więcej na tém zyskują gdy słuchacze jednostajnym skutkiem Recitatiwów prawie sami, żądają tych wzrostów i tych odmian; utrzymuje śpiewaków ciągle w tonie i chroni ich od fałszywego zaintonowania. Są czasem Recitativa za długie, i niestosowne do ducha języka polskiego, takie można skrócić i zamieścić łatwiej, więcéj nawet jak w mowie gdzie uwaga zwrócona na muzykę, mniéj dba o słowa. -- Takie oddanie Opery Włoskiej podniosłoby pewnie całość i uwolniłoby słuchaczów od nudnych i niepotrzebnych rozmów, jakich jest bardzo wiele w śpiewaczkach Wiejskich. Przeciwnie jest w Operach nowej szkoły Francuskiej gdzie rozmowa i intryga równie interessują.

Prawdziwy przyjaciel Opery Polskiej.

G...

P: S: Tak niebezpieczne jest ślepe wierzenie w pisma wzorowe, dowodzi nam porówannie Spiewaczek Wiejskich w krytyce wspomnionej dopiero sztuki, a umieszczonej w 43 Numerze Tygodnika Jxowie, przeszłego roku porównali muzykę do wina, tym dodatkiem, iż to im jest starsze tém jest lepsze; krytyk uwierzyszy w to ślepo, nadaje pierwszeństwo dawnym śpiewaczkom nad Panną Bobrowską zapewne tylko dla tego, że są starsze.

W niektórych exemplarzach Nru 26 zaszła omyłka. Na karcie 1 w wierszu 22 zamiast M a j o r; czytaj M a i s o n; w wierszu 33 wymieniony prorok, zowie się M ü l l e r.

DOSTRZEZENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
	ciepła	zimna	cale	linje	10 czę: li			łokcie	cale
30 Październik nika rano.	5		27	9	1	Zachodni	Pochmurno		19

Wydawcy odpowiedzialni.